Duşan BAISKI

Podul de piatră s-a dărâmat…

Ca un câine bolnav, cerul gri.

Atârnând peste câmpie.

Reîncepu să plouă mărunt şi îndesat.

(Convoiul de zdrenţe se târăşte anevoios, lăsând în urmă lutul frământat de picioare crispate. Lutul de culoarea cerului bolnav. Umflat de apă. „Alles Scheisse! 1" tună de undeva din spate vocea unui sergent cu urechile clăpăuge. Norii îşi răstoarnă cupele peste întinderea nesfârşită. Un om cu mantaua fără mâneci se prăvăleşte cu faţa în noroi. Cel de lângă el, un ins înalt, uscăţiv, încearcă să-l ridice, însă un pat de armă în coste îi rupe imaginea. „Ai dreptate, Otto, alles Scheisse", spune locotenentul în negru şi apropie buza armei de ceafa celui căzut. Sărutul. Floarea de foc. Cina cea de taină. Ecoul armei se îneacă undeva în cer, la urechile surde ale unui Dumnezeu alunecat de pe piedestal. În America, Einstein se gândeşte la praştia cu libelule. Szilard joacă table la umbra unui cocotier. Convoiul de zdrenţe frământă mai departe aluatul. Ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.)

— Peste asta nu mai trecem – zise Onu, privind derutat în sus, la prelata cândva kaki.

— Trecem, spuse Antonie cu un uşor tremur în glas şi se uită fugar la poza copilului, lipită stângaci pe partea dinspre parbriz a tavanului. Îmbrăcat într-un costum de „mariner", puştiul surâdea candid. – sta a fost costumul meu, reluă Antonie, arătând cu capul spre fotografie. Mi l-a cumpărat tata înainte de mobilizare şi n-a mai apucat să mă vadă cu el. Îi stă bine şi lui, nu-i aşa? întrebă, arătând din nou spre băiat.

— L mic seamănă cu mine! zise Onu, apoi se întoarse către Cristea şi-i făcu complice cu ochiul. Acesta slobozi un hohot sarcastic.

— Du-te-n… – se înfurie Antonie.

Pe urmă schimbă viteza şi acceleră puternic. La stânga, lanul de sfeclă. La dreapta, canalul cu malurile troienite de flori de muşeţel. Ici-colo, câte-o pată sângerie de mac sălbatic. La orizont, negură. Mai încoace, un pâlc de salcâmi. Şi ochiul de apă ce se apropia ameninţător. Vru să-i spună celuilalt, lui Cristea, să închidă naibii geamul ăla coborât, însă nu mai avu timp. Peste vuietul motorului se suprapuse plânsul apei spintecate. Pe de lături, două aripi de-un verzui murdar

ridicându-se cu furie în văzduh, stând un timp atârnate de nimic şi prăbuşindu-se în cele din urmă în albia ce le-a născut. Antonie încercă să-şi treacă dosul palmei peste frunte însă roţile din spate derapară şi-l siliră să răsucească volanul. Văzu pentru o clipă oglinda gălbuie a apei din canal. Apoi drumul urcă puţin, aproape insesizabil şi aici, solul negru, cleios, părea mult mai sigur.

(Omul cel înalt şi uscăţiv îşi aminteşte că într-unul din buzunarele mantalei i-a mai rămas o batistă. Dar nu are niciun rost să o scoată, să-i facă noduri pe la colţuri şi să o pună pe cap. Plouă. Nemţii au împuşcat cerul, l-au împuşcat pe Creator şi acum li s-a făcut sete. Churchill are noaptea coşmaruri. Visează fotolii pe rotile. Împăratul florii de cireş coase un goblen cu chipul lui Buddha. Stalin socoteşte câte degete i-au mai rămas. „Mensch, das ist aber ein grosser Affel 1" zice sergentul cu urechile clăpăuge, împungându-l pe omul înalt şi uscăţiv cu ţeava automatului. „Ja, ja" – încuviinţează locotenentul. „Am auzit că macaronarul ăla de Mussolini a pierdut Mezzogiorno cu un careu de popi" – continuă, dar se opreşte imediat; Otto nu e decât un fiu de căţea, n-o să priceapă niciodată de ce ţine Führerul atât de mult ca fiecare glonţ să fie împodobit cu câte o fundiţă albă. „Plouă". „Voi încerca să fug" – gândeşte omul cel înalt şi uscăţiv. Plouă.)

— Şi bătrânul, când se împotmolea cu camionul în mijlocul uliţei, în clisa aia neagră, mustoasă, prin urmele lăsate de tractoare, lua de acasă snopi de tulei şi-i arunca sub roţi – spuse Cristea cu mâna la gură şi Onu se întoarse, scurt, către el.

— De data asta am dat de dracu'! bombăni Antonie lungindu-se peste volan.

În faţă, căscat spre cerul cenuşiu, se odihnea alt ochi de apă. Micşoră viteza şi se apropie prudent. Pe porţiunile de drum mai înalte, încă se mai puteau zări crăpăturile lăsate de secetă. Iar colbul, acum plin de apă, acoperea totul ca o pojghiţă înşelătoare.

— Ce faci? se precipită Cristea, scoţându-şi capul pe geam.

— Coborâţi! făcu Antonie, ferm.

— Ceea, ai înnebunit?! explodă Onu, dar, văzând chipul încruntat al şoferului, deschise portiera şi-şi slobozi încet piciorul pe pământ.

Pantoful i se afundă în noroi până peste linia tălpii. Din şovarul canalului ţâşni spre cer un fazan speriat. Pentru o clipă, mişcările omului îngheţară.

— Cine m-o fi pus, nu ştiu – murmură Antonie.

— Iei bani pentru drumul ăsta, observă sarcastic Onu, simţind cum se scufundă printre firele de sfeclă. Încearcă totuşi să nu te împotmoleşti, fiindcă nu ştiu dacă vom apuca să-ţi trimitem pe cineva să te scoată.

Cel de la volan îi aruncă o privire piezişă. Cristea zâmbi cu gura până la urechi. Doar ochii-i sticliră într-un fel anume şi, înainte de-a închide portiera, celălalt, Antonie, îl surprinse măsurându-l într-un fel oarecum ciudat.

(„Putea să mă omoare în clipa în care m-am aplecat să-l ridic pe Radu. Ba nu, mint. Putea s-o facă de mult. De exemplu, când am pornit din S. Lângă tufele alea de porumbar. Sau lângă rambleul de cale ferată. Ajungea un glonte. Nu ştia nimeni nimic. Pac şi gata. Sau pac-pac, pentru mai multă siguranţă. Ciorbă de gloanţe".

Îşi surprinde arătătorul înşurubându-i-se în tâmplă. Cei doi paznici, sergentul şi locotenentul în negru, merg în urma lor, coşcoviţi, cu cizmele încărcate cu pământ, cu mâna dreaptă odihnindu-se pe arma atârnată de umăr. „Parcă se duce la piaţă după ouă" – gândeşte omul cel înalt şi uscăţiv, apoi priveşte câmpul cu ochii lui tulburi. „La ferma lui Simion, acolo ne vom opri să bem apă şi când ei vor sta pe vene prin bălării, eu..." Aici gândul îi este întrerupt de o împuşcătură. Toate capetele se întorc, speriate, către locotenent. „Am văzut un înger" – încearcă el să se scuze. Oamenii se uită, amuţiţi, în sus, la cerul găurit. „Acum ar fi bine s-o întind" – gândeşte iar omul cel înalt şi uscăţiv.

Convoiul de prizonieri urmăreşte, mut, cum îşi leapădă locotenentul mantaua şi din spate îi răsar două aripi mari, străvezii, ţesute din fire din cea mai pură imaginaţie. Oamenii se apropie şi le mângâie admirativ. „Tehnică la nemţii ăştia, nu glumă!" se miră câţiva în cor. Cineva împunge o aripă cu degetul. „Pun pariu că nu poate să zboare" – spune careva din convoi. Obrajii neamţului se aprind şi el începe să sară pe loc, să dea din aripi mai repede şi în cele din urmă se desprinde din glod şi se înalţă în văzduh. Gaura din cer se face tot mai mare, mai neagră, iar locotenentul, tot mai mic. „L-a înghiţit", îşi dă unul cu părerea şi toţi se holbează la sergent. Acesta tace.

Omul cel înalt şi uscăţiv scoate din buzunar o poză de carton şi-i soarbe imaginea. Din fotografie îl priveşe inocent un puşti serios, cu părul lins, frumos pieptănat pe spate. „Mânca-l-ar tata, cât de bine

cântă el «Podul de piatră s-a dărâmat, a venit apa şi l-a luat...!»" gândeşte tatăl. „Trebuie să fug, altfel simt că o să mor". „Ce ai acolo?" – se răsteşte neamţul, apropiindu-se. „A, copilul, ja, ja. Am şi eu doi. Războiul ăsta împuţit m-a despărţit de ei" zice şi trage o rafală aiurea. „Alles Scheisse! Führerul vrea să le punem gloanţelor fundiţe. Ca la cadourile de Anul Nou". Stolul de gloanţe le dă de câteva ori roată şi, în cele din urmă, se înalţă şi se pierde în negura de la orizont.

Convoiul o ia din loc, lipăind cu picioarele goale prin noroiul călduţ. Sergentul se mai uită o dată în sus. Gaura aceea neagră îl priveşte cu indiferenţă şi el se cutremură.

„Bine că nu mi-a luat poza. Dacă mi-o lua, îl omoram" – mormăie omul cel înalt şi uscăţiv. Şi în acel moment, în faţă, se aude o bufnitură surdă. Înaintea convoiului, pe jumătate în pământ, zace locotenentul în negru. Sergentul se apropie de el şi-l întoarce cu burta în sus. Puţin deasupra „Crucii de fier", în pieptul masiv al ofiţerului, se zăreşte, înfipt până la plăsele, un pumnal cu inscripţia: „Dumnezeu să te aibă în pază!"

La Yalta se împarte ţărâna.

Plouă.)

Scrâşnet de roţi dinţate şi maşina porni în marşarier.

— Nebunul ăsta ne lasă-n mijlocul pustiului – se sperie Cristea, privind urmele lăsate de pneuri şi apa ce năvălea tulbure în ele.

— Încă nu i-am dat banii – plescăi Onu şi se bătu peste buzunarul de la piept al hainei.

— Poate se împotmoleşte...

Onu se întoarse către el cu o figură suficient de expresivă şi Cristea amuţi. Antonie opri. Se auzi din nou scrâşnetul metalic şi autoturismul porni înainte, călcând ba prin urmele încă proaspete, ba descriind viraje nedorite, periculoase. Cristea înjură noroiul şi ploaia. Trăgându-se câţiva paşi îndărăt, nimeri într-un loc mai moale şi pantoful îi dispăru, înghiţit de glod. Apoi şi celălalt. În acel moment maşina trecu în viteză pe dinaintea lui, muşcă puternic din baltă, înainte de mai pierdu din viteză, păru că se bâlbâie şi riscă să se înţepenească. Acceleră şi reuşi să se caţere pe pământ sigur.

— [i-am zis eu că ne lasă.

Dar maşina opri. Încet. Parcă nehotărât. Cristea îşi trase picioarele din noroi. De la tălpi îi venea o senzaţie neplăcută.

— Scuturaţi-vă încălţările, că maşina mea nu e grajd! se răsti

Antonie coborând.

— Da' tu unde mergi? întrebă Onu, puţin nedumerit.

Celălalt nu răspunse. Se mulţumi doar să strângă din buze. Mai apoi, pe când ieşi dindărătul tufei de măceş, după vreo douăzeci de metri, dădu cu ochii de o bucată de hârtie. Vru să treacă indiferent mai departe, nu era prima hârtie pe care o găsea aiurea, însă curiozitatea îi fu mai mare. O ridică şi o şterse de apă cu mâneca. O întoarse pe partea cealaltă. O poză. „Probabil vreo scenă dintr-un film" – gândi. Poza reprezenta un soldat fără armă, cu gulerul mantalei rupt şi ţinând în mâini un obiect alb; faţa nu i se putea distinge, nu era decât o pată incertă. Vru s-o arunce, dar ceva nedefinit, venit din el însuşi, îl făcu s-o pună în buzunar.

— Hai mai repede că întârziem. Nu am niciun chef să ajung chiar la spartul târgului – bombăni Onu. Uite în ce hal sunt…

— Ha, ha, ha! râse Cristea. Şi tata…

Privirile îngheţate ale însoţitorilor îi potoliră avântul verbal. Nu mai spuse niciunul nimic. Porniră. Antonie scoase fotografia din buzunar şi o puse pe bord. Apoi privi iar, în treacăt, spre imaginea imortalizată a puştiului său.

— Tot timpul te uiţi la hârtia aia! observă Cristea.

Antonie vru să spună ceva despre bunul simţ. Reuşi totuşi să se abţină. Ar fi fost inutil să vorbească. Regreta un singur lucru: că se prinsese la un drum atât de greu. Deşi putea oricând să se întoarcă: încă era propriul său stăpân. Felul lor de a se purta, noroiul, bălţile cu care presărase ploaia drumul una cu câmpul, picăturile ce tocau duşmănos parbrizul, toate acestea îi creau o vagă senzaţie de nelinişte. Poate vinovat se făcea doar el însuşi. El cu gura lui spusese: hai pe scurtătură, să nu mai ocolim prin S. Şi au luat-o peste câmpie, pe drumul agricol pe care îl ştia destul de acceptabil, e drept că pe timp uscat şi nu după ploaie.

— Când au săpat canalul, au dat peste oase de oameni şi nasturi de metal – zise Onu.

— Mai locuieşte cineva în sălaşul ăsta? întrebă Cristea. Ce idee, să stai zeci de ani de unul singur în pustietatea asta. Tu şi câinii. Hai să vedem ce-a mai rămas!

— N-avem timp de plimbare – îl repezi Onu. Ce vrei să mai vezi? Pereţi din pământ bătut cu maiul şi acoperiţi cu lut şi pleavă? Sau fântâna în care s-a umflat bătrânul Simion?

Sălaşul, o clădire lungă, în formă de L, plantată într-un careu format din două rânduri de salcâmi, şi ei atinşi ireversibil de timp, rămase în urmă, straniu, cu orbitele goale, ca un craniu spălat de ploi.

(Omul cel înalt şi uscăţiv îşi şterge pe furiş o lacrimă. Crede că nu-l vede nimeni. „Copilul?" întreabă neamţul, ajungându-l din urmă. Ar fi vrut să fie singur, cu lacrima lui. „Vezi ferma aceea?" întreabă neamţul din nou. „O văd" – face omul cel înalt şi uscăţiv. „E sălaşul lui Simion. Cunosc locurile astea. Când eram de-o şchioapă, veneam cu oile până aici". Nu mai spune nimic. Aproape că-i este ciudă şi pentru ceea ce a vorbit. „Mi-e dor de copii" – scuipă neamţul. O să ne omoare pe toţi, gândeşte celălalt şi priveşte în jurul său, la chipurile palide şi mute, la trupurile conduse doar de ultima fărâmă de speranţă, la picioarele ce frământă lutul. Plouă şi apa, grea, mai grea decât plumbul, se infiltrează în stofa deasă a mantalei, deşălând oamenii.

Omul cel înalt şi uscăţiv îi arată poza copilului său. „I-am cumpărat nişte haine dintr-alea, de marinar, cu dungi albastre. Şi o beretă cu panglici la spate. N-am apucat să-l văd îmbrăcat în ele". „Ja, ja" zice sergentul şi vrea să scoată portmoneul, dar îl încurcă automatul. „La dracu'", se înfurie şi îl aruncă (Alles Scheisse) într-o baltă tulburată de convoi. [cava rămâne un timp deasupra, holbându-se flămândă la cer. Apoi se aşază, bolborosind, pe fundul apei. „Uite!" se bucură neamţul, „uite copiii mei!" În poză, un băiat şi o fetiţă privesc cuminţi pasărea din capul fotografului. Şi amândoi au costumaşe de „mariner".

Omul cel înalt şi uscăţiv nu zice nimic. Pe deasupra lor trece în zbor stolul de gloanţe.

Plouă.)

Antonie luă cu mişcări nervoase hârtia găsită lângă tufişul de măceş. O pornire necontrolată, în aparenţă fără vreun motiv anume. Simţea în suflet un gol imens. Omul cu manta soldăţească din poză… Pentru o clipă avu senzaţia că este privit de doi ochi calzi, foarte cunoscuţi, însă pata aceea neclară din dreptul feţei soldatului nu lăsa nimic vederii. Poate fusese doar propria lui imaginaţie.

— Ce te-a apucat bătrâne? întrebă Onu, ţinându-se de mânerul de deasupra uşii.

Nu ştia nici Antonie ce anume se întâmplase. Poate o iluzie optică. Putea să arunce hârtia în orice moment. Reuşi să-şi întoarcă ochii spre copilul din fotografia prinsă de tavan, spre faţa surâzătoare

a acestuia şi simţi cum îi revine siguranţa şi puterea ce înainte parcă i se scurseseră prin picioare, în pedalele de fier din podea.

— Nu prea seamănă cu tine! râse Onu batjocoritor.

Antonie apăsă cu sete pe frână. Maşina mai înaintă câţiva paşi, lunecând prin noroi ca o sanie cu tălpicile bine şlefuite.

— Hai, bătrâne, mai glumim şi noi, ce dumnezeu. Ce, nu ştii de glumă? se încruntă Onu.

— Numai s-ajungem la timp, să nu pierdem naibii târgul ăla – murmură Cristea ca pentru sine.

— Gata, Antonie, ai câştigat. Tu eşti şeful. Să mă ia dracu' dacă mai spun ceva. Acum dă-i drumul! N-aş vrea să-i dau dreptate lui Cristea – spuse Onu şi-şi aprinse o ţigară. Trase cu patimă câteva fumuri, apoi aruncă ţigara, scuipând îngreţoşat.

Cel de la volan îi privi pe rând, fără cuvinte. Porni. Se mira el însuşi de iritarea ce-l cuprinsese dintr-odată. Şi doar cu puţin timp mai înainte se simţise din nou stăpân pe sine. Poate că de vină era drumul. Şi încordarea cu care şofa. Câmpul nesfârşit şi cerul bolnav. Ironia neşlefuită a lui Onu. La un moment dat simţi după ceafă răsuflarea caldă a lui Cristea. Îl privi scurt, întorcându-se înspre el. Gura îi duhnea a usturoi şi Antonie se strâmbă îngreţoşat. Cristea se uita undeva în faţă, speriat.

— Ce-i?

— Unde-i?

— Ce, unde-i?

— Satul?

Atunci observă şi Antonie că satul nu le apărea deloc în raza vizuală.

— Din cauza negurii – îşi dădu Onu cu părerea, şi el cu ochii pierduţi în orizont.

— Oricum, de aici trebuia deja să-l fi zărit – insistă Cristea şi se trânti greoi pe bancheta din spate.

— Nici sălaşul nu se mai vede – spuse Onu.

(„Ştii, zice omul cel înalt şi uscăţiv către sergent, mi-e tare teamă c-am să mor şi nu va afla nimeni unde am murit. Tupul meu va îngrăşa nişte viermi, care până la urmă vor muri şi ei neştiuţi de nimeni". „Şi mie mi-e frică. În fiecare noapte visez unul şi acelaşi vis: că sunt un câine ce linge cizma unui caporal şi caporalul scoate pistolul de la şold şi mă ţinteşte după ceafă. Când închid ochii, măcar să nu-mi văd

creierul împănând pământul, aud cum trage cineva apa la o toaletă înfundată. Atunci mă trezesc cu stomacul la gură şi cu o durere cumplită în cap… Dar tu poţi să fugi. Pe tine nu te opreşte nimic. Eu n-am văzut nimic. Arma mea doarme". Celălalt nu scoate nicio vorbă.

Ajung în sălaşul lui Simion. Salcâmii se clatină fără pricină. Pe o claie de fân, o găină cântă cocoşeşte. Undeva în acoperişul roşu se ridică discret o ţiglă şi prin deschizătură se strecoară gâtul firav al unei arme. Nu vede nimeni nimic. Nici măcar sergentul. Atunci se aude un urlet cumplit. Din casa cu pereţi de pământ ţâşneşte însuşi Simion, cu chipul mâncat de groază, cu mâinile ridicate, urmărit de stolul de gloanţe. „Nu mă omorâţi, fraţilor, n-am vrut decât să vă sperii!"

„Legaţi-l!" urlă sergentul şi din convoi se desprind, legănându-se, două umbre. Simion strigă puternic, glasul său înfioară câmpia. Într-o clipă de neatenţie se repede la fântână şi sare în ea. Pământul tuşeşte de câteva ori surd, înghiţind în cele din urmă dumicatul nedorit. Peste holde se lasă o tăcere mai adâncă decât cerul.

„Păcat, era un om bun" zice neamţul, apoi îşi face cruce. Omul cel înalt şi uscăţiv îşi leapădă boneta. Plouă şi picăturile de ploaie îi piaptănă părul răvăşit.

„Fugi!" – îl îndeamnă sergentul. El porneşte să fugă, la început aproape fără nicio speranţă, gonit mai mult de instinctul de conservare, apoi speranţele cresc cu fiecare pas, până când, cotind după zidurile albe ale sălaşului, izbucneşte în râs; fuge şi râde. Totul a rămas în urmă. Convoiul acela groaznic pe care frica îl mână spre abator, sergentul fără armă, trupul neînsufleţit al ofiţerului, fântâna ce l-a înghiţit pe Simion, găina ce cântă cocoşeşte.

Omul cel înalt şi uscăţiv fuge şi râde. Îi vine să cânte, însă pentru asta nu are destul curaj. Orizontul fuge laolaltă cu el. „Dar unde-i satul?" se întreabă înspăimântat, fiindcă satul S. nu se vede şi de aici trebuia să se fi văzut. La adăpostul caselor lungi nu-l va mai prinde nimeni. Nici măcar sergentul, dacă se va fi răzgândit. Totul e doar cer şi pământ.

Scoate înfrigurat poza copilului. Pentru a prinde curaj. Puştiul îi zâmbeşte cald, cumva prea fericit de costumul său „mariner", şi el parcă îl aude cântând „Podul de piatră s-a dărâmat, a venit apa şi l-a luat…" De undeva de sus se aude un bâzâit strident, ca de avioane în picaj. Ascunde repede poza la piept. Înainte de a se arunca la pământ, apucă să vadă că, de fapt, nu sunt avioane ci stolul de gloanţe cărora

cineva le-a pus fundiţe multicolore.)

Motorul tuşi de câteva ori scurt, puternic.

— Nu-i place amestecul, remarcă Antonie acru, în aparenţă indiferent la frământările lui Cristea, însă până la urmă îşi aruncă privirile în oglinda retrovizoare.

Locul în care se aşteptase să surprindă cel puţin pâlcul de salcâmi era gol. Totul, un cer şi-un pământ şi blestematul acela de canal împestriţat cu purpuriul macului de câmp. Îşi simţea sufletul apăsat de o povară grea, iar albul florilor de muşeţel îi crea, ciudată asociaţie, gândi, imaginea lugubră a unei procesiuni mortuare. În acea clipă răsuci cu forţă volanul, dar prea târziu. Aro-ul mai înaintă câţiva metri într-o cu totul altă direcţie decât ar fi dorit el şi, în cele din urmă, cu toate că roţile tractoare continuau să se învârtă, împroşcând sălbatic prin aer cu bucăţi mari de noroi, se opri.

— Ce s-a întâmplat?

Vocea lui Onu fu imediat acoperită de torsul puternic al motorului. Maşina oscila pe loc aidoma unui ac de busolă stricată. Şi deodată o linişte adâncă le fluieră dureros prin timpane. Antonie oprise neputincios şi se proptea de spă-tarul scaunului, cu mâinile încrucişate la piept. Ghici privirea celui de lângă el, a lui Onu, fixându-l întrebătoare. Se uită la parbriz şi la ştergătoarele ce se mişcau spasmodic când într-o parte, când într-alta şi munca lor aparent inutilă, fiindcă picăturile de ploaie acopereau rapid sectoarele de cerc, îi aduceau aminte de visele acelea groaznice, în care nu putea fugi, în care nu se putea apăra.

Onu îşi acoperise faţa cu palmele şi-şi sprijinise capul de bord.

— Ce facem? întrebă.

Nu i se răspunse. Antonie simţea aerul vibrând uşor. Deasupra lui Onu prelata era spartă.

— Împingem, zise Cristea într-un târziu.

— Daţi-vă jos şi împingeţi! explodă Antonie.

Se uitară întâi la parbriz, apoi prin el şi prin geamurile laterale. Onu deschise uşa şovăitor. Continua să plouă mărunt şi îndesat. Aproape neauzit. Norii umflaţi de apă se rostogoleau greoi peste câmpie, stârnind curenţi reci de aer.

Întinse mâna cu palma deschisă în sus, pe urmă şi-o trase crispându-se şi o ascunse repede sub braţul celeilalte. Fulgeră scurt. I se păru că fulgera doar din clipa din care voise să coboare. „Poate că

până acum n-am observat" – gândi.

— E frig – zise. Picioarele i se înfundară în clisa neagră, zemoasă. Pantofii, pe care noroiul reuşise aproape să se usuce, dispărură sub apă. O pală de vânt îl lovi peste faţă cu un snop de picături mari şi reci.

— Nu văd satul – spuse şi-şi duse palma streaşină la ochi, pentru a se feri de picăturile agresive.

— Uite-l acolo – arătă Cristea şi dădu din cap, deşi nu distingea nici el nimic.

— Unde-i? sări Antonie, în speranţa la un ceva nelămurit şi vru să coboare. Renunţă şi privi, lungindu-se, peste portie-ra deschisă. Nu se zărea decât linia moale a orizontului, netulburată nici măcar de vreo tufă de măceş ori porumbar.

— De aici trebuia să se fi văzut şi încă foarte bine – zise.

Onu începu să tremure. Ţinea ochii închişi, palmele ascunse sub braţe şi gemea încet, nereţinut.

— Împingeţi! strigă Antonie, simţind că intră în rezonanţă cu celălalt şi porni motorul. Un alt fulger le umplu ochii de lumină. Împingeţi, ce dracu'! – strigă din nou, încercând să acopere vuietul maşinii, cu o teamă nelămurită întipărită adânc pe faţă.

Roţile săpau furios prin zeama pământie. Cristea se opinti cu mâinile pe capotă. Onu, cu privirea la baltă, atinse şi el maşina.

— Eşti ca o cârpă, îl repezi Cristea. E negură şi-atâta tot.

Apa le curgea pe creştet, pe gât pe umeri. Antonie îşi îndreptă ochii spre cele două poze. Întâi spre cea de deasupra, de unde-i zâmbea puştiul, mândru de costumul său de „mariner". Apoi spre cea de pe bord, cea a necunoscutului. „Trebuie să ieşim de aici" – gândi. Motorul urla, accelerat la maximum.

Smulse pozele de la locul lor.

— Ce faci, de asta-ţi arde ţie acum? întrebă Cristea, fără a-şi da seama ce anume îl intrigase.

Antonie nu-l asculta. Sau nu-l auzise. Altele-i erau gândurile acum. Coborî şi începu să împingă maşina care, în acelaşi moment, ţâşni înainte, singură, goală, nestăpânită, lăsând omul fără echilibru.

— Se duce! se sperie Cristea.

Aro-ul începu să se învârtă căpiat în jurul lor. Antonie se ridică pe coate. Avea chipul şi trupul pline de glodul cenuşiu. Se scula greoi. Noroiul i se scurgea de pe faţă pe haine. Îşi aduse aminte de cele două

poze. Erau şi acestea murdare, una cu palma care le ţinea şi cu pământul în care se scăldaseră. O şterse pe prima de partea curată a pantalonilor. Puştiul îi zâmbea la fel ca înainte.

Pe cealaltă vru s-o arunce, chiar făcu gestul, însă îşi schimbă hotărârea în ultima clipă. O şterse. De pe bucăţica de carton… Îşi trase dosul palmei peste ochi. Apoi se uită la Onu şi la Cristea. Din poză îl privea cineva drag pentru vecie: omul cel înalt şi uscăţiv.

1 – Omule, dar ăsta e o mare maimuţă! (germ.)

DUŞAN BAISKI – Luna şi tramvaiul 5 – proză scurtă – Editura Marineasa – 1994